

PRZYCIŚNIONY (25) *part praet pass pf*

przyciśniony (16), **przyciśnion** (8), przyciśniony *a.* przyciśnion (1).

W formie złożonej o jasne; w formie niezłożonej -o- (2), -ó- (2); -ó- Mącz; -o- : -ó- SarnStat (2:1).

sg m N przyciśnión (5), przyciśniony (3); ~ (praed) -ón (5) WróbŻółt, UstPraw, Mącz, SarnStat (2), -ony (2) LatHar, GosłCast. ◊ f N (praed) przyciśniona (2), przyciśnion(a) (1). ◊ n N przyciśnion(e) (1). ◊ pl N m pers (praed) przyciśnieni (12), przyciśniony (1) LibLeg.

Składnia dopełnienia sprawcy: przyciśniony przez kogo SarnStat (5), przyciśniony od kogo (2) Diar, Phil.

Sł stp s.v. przycisnąć, Cn w innym znaczeniu s.v. przyznawam się do czego, Linde XVII – XVIII w. s.v. przycisnąć.

1. *Przyparty, przygnieciony, przyciśnięty; depressus, submissus Calep (3) : Depressus – Potłomiony, przyciśniony, nachilony. Calep 309a.*

przyciśniony ku czemu (1): Srebro im będzie naiśniejsze przyciśnione ku ciału, farbuie nieiąką czarnością ciało FalZioł III 34b.

Fraza: »pieczęć jest przyciśniona« (1): GroicPorz p2v; [Na co dla lepszego świadectwa pieczęć moja jest przyciśniona i ręką się swą własną podpisał[em]. AktaSejmikPozn 1587/61].

2. *Na którego wywarto presję, nacisk, zmuszono do czegoś; conclusus Vulg; astrictus JanStat (18) : przyciśniony k(u) czemu (8): LibLeg 11/138v; Diar 68; tedy takowi kmiecie nam téż ku płaceniu takowychże grofzów Práلكich zá podatki náłże przez Poborce náłże będą przyciśnieni [arceantur JanPrzyw 11]. SarnStat 350, 175, 407, 888. Cf Ze zdaniem dopełnieniowym.*

przyciśnion o co (1): O wyftępek páńlki kmiotek nie ma być ciężan/ ále pan ma być przyciśnion. UstPraw G.

przyciśnion(y) czym (6): LibLeg 11/183; bo mamy w tym nadzieję, żebyśmy tym strachem zewnętrznym od nieprzyjaciela rychlej przyciśnieni byli wszyscy ku poprawieniu tego Diar 68; Leop 2.Mach 8/26; Astringi legibus, Być przyciśnión prawem. Mącz 190c; SkarJedn 267; KochWz 142.

cum inf (2): Tákże wżyfcy Apoftátowie Zakonni [...] przez nas y Vrzędniki náłże będą przyciśnieni [compellantur JanStat 850] wyiechác SarnStat 1074 [idem 1113], 171, 1113.

Ze zdaniem dopełnieniowym [zawsze z zapowiednikiem: k temu; aby] (2): LibLeg 11/183; Włzakże té wolności łzkodzić temu nie máią/ áby Szláchtá niemiála bydz ktemu przyciśnioná [astringantur JanStat 746]: áby budowác Zámków [...] była powinna. SarnStat 988.

Wyrażenie: »potrzebą przyciśnion(y)« (2): LatHar 217; SKázuiemy/ iż gdziekolwiek który Szláhcic drugiému łzłáhcicowi łobie równému/ gdy będzie potrzebą przyciśnion [necessitate cogente JanStat 231]/ dziedzictwo łwé záłtáwi/ [...] tedy [...] SarnStat 189.

3. *Znękany, pogńbiony, udręczony (4) :*

przyciśnion(y) czym (3): WróbŻółt O8; Káleteńczykowie/ gdy przez iedennałcie miefięcy byli oblężeni od Angielłkiego Krolá Edwárdá trzeciego/ głodem przyciśnieni/ [...] wymylili Miáłto poddác nieprzyjacielowi. Phil D; GosłCast 36.

Szereg: »obciążony a przyciśniony« (1): A takie przypadki pilniebyśmy wważać mieli/ iż gdy na nas
fprzeciwne co przypada/ byśmy sie nic nie obrażali/ i obciążeni á przyćisnieni będąc nie rospaczáli.
RejPosWstaw 44.

Synonimy: 1. obciążony; 2. przymuszony, zmuszony.

Cf **PRZYCISNAĆ**

ALKa